

Zakaj ni bilo lista?

Od vseh strani nas poprašujejo, zakaj ni bilo pretekli teden našega lista. Močno nas veseli to veliko zanimanje, saj je dokaz, kako naše ljudstvo rado sega po njem.

List pa ni izšel zato, ker je v večini goriških tiskarn stavka.

*Delavci hočejo večje plače, delodajalci pa vseh delavskih zahtev ne morejo sprejeti. Stavka se bo nadaljevala, dokler se oboji med seboj ne sporazumejo. Da pa naše bralce vsaj v malem zadovoljimo in jim zadevo pojasnimo, bo izhajal list v skromnejši obliki, dokler bo po tiskarnah delo stalo. Ko pa se bostav ka končala, bo list zopet redno izhajal v prejšnji obliki. Silno obžalujemo ta zastoj, a mu pri najboljši volji ne moremo odpo-
moči.*

Od raznih strani nam prihajajo poročila, da gotovi ljudje zelo opirajo širjenje našega lista. Zakaj? Ali se boje resnice?

Žalostno je, da se tako omejuje svoboda tiska, čeprav se poudarja in na vse grlo govori o demokraciji. Priznati pa moramo, da je to podtalno delo proti našemu listu najpečija propaganda za naš list. Vzbuja se je začelo zanimanje zanj tudi pri tistih, ki lista do zdej niso brali ali zanj niso vedeli.

IZ ŽIVLJENJA CERKVE

Vatikan: Sv. oče je v posebni avdijenci sprejel čudne obiskovalce: prišlo je več kot dva tisoč dečkov brez doma, ki so jih salezijanci pobrali po rimskih cestah ter jim dali potrebno oskrbo. To so dečki po večini brez staršev, ali pa so starši preveč ubogi ali nemarni ter morajo zato otroci sami skrbeti za svoj vsakdanji kruh.

Za to zapuščeno dečo skrbje salezijanci, ki jih zbirajo v kakih desetih zbirališčih na raznih delih mesta, jim oskre kosilo in večerjo ter nadzorstvo čez dan. Prišli so k sv. očetu taki, kot so bili: borno oblečeni, nekateri bosí, vsi pa veseli, da smejo tudi oni videti svetega očeta in prejeti njegov blagoslov. Sv. oče je imel zanje tudi lep nagovor. Ob

Demokracija in misijonska misel

V svojem govoru na kongresu angleških strokovnih organizacij je angleški ministrski predsednik Atlee dne 12. IX. t. l. povedal tudi sledeče:

Še nekaj besed o demokraciji. Vidim, da to besedo v nekaterih deželah uporabljajo v zelo čudnem smislu. Demokracija ni enostavno vlada večine, ampak vlada večine, ki upošteva pravice manjšine. To pomeni, da medtem ko volja večine velja, mora biti dana volji manjšine vsaka možnost, da pride do izraza. To pomeni strpnost do stališča opozicije. Kjer koli najdete zatiranje manjšinskih mnenj, tam ni prave demokracije.

Končno še nekaj o moralnih vrednotah. Če ne bomo imeli predstave o pravičnosti ne kot o izrazu volje kakšne skupine, ampak kot o nečem absolutnem, ne bomo zgradili družbe na varnih temeljih. Če ne bomo imeli človečanske pravice za nekaj, kar pritiče vsem človeškim bitjem, ne samo naši rasi, ampak vsem ljudem, bomo doživeli neuspeh. Če ne razumemo, kar govorimo, kadar pravimo, da so vsi ljudje bratje, ne bomo uspeli zgraditi sveta, kot si ga želimo. Vi mi lahko poročete, da so vse te stvari bistvena načela, ka-

ko gledajo možje in žene laburistične stranke na ta vprašanja. Jaz mislim, da je res tako, toda teh načel ne sprejemajo v mnogih deželah; zavračajo pa jih celo nekateri, ki pravijo, da izpovedujejo naša načela.

Kmalu se bomo spustili v zelo tvegano podjetje, v ponovni poskus, da dosežemo to, kar smo skušali po zaključku prve svetovne vojne, da spravimo vse ljudi pod zaščito skupnega zakona, da odstranimo vojno in zagotovimo varnost in mir vsem ljudem. Bodite pa pričani, naj bo ustroj, katerega bi ustvarili, še tako popoln, ne bo mogel delovati brez sile duha.

Da sedanji vodilni možje priznavajo nujnost večnih nranstvenih zakonov, brez katerih ni mogoče ustvariti trajnega miru med narodi, je tolažilno. To spoznanje najodličnejših voditeljev svetovne politike lepo osvetljuje veliki pomen misijonskega dela cerkve. Prav misijonsko delo Kristusovih poslanecv ima to nalogo, da vsem narodom vlije duha sprave, pravičnosti in ljubezni ter tako ustvari predpogoje, ki so nujni, da postanejo vsi narodi res človeška družina, kjer se bratje med seboj pravilno poznajo, spoštujejo in ljubijo.

vseh mrtvih so bili njihovi grobovi prav lepo okrašeni s cvetjem in zastavami. Mi duhovniki smo njihove grobove tudi blagoslovili, kakor se spodobi za grobove kristjanov. Toda nam vendar nekaj le ni ugajalo: nismo videli na njihovih grobovih nobenega krščanskega znamenja, nobenega križa. Koliko lepše bi bilo, če bi na vsakem grobu stal tudi križ! S križem jih je mašnik zaznamoval pri krstu, pokrižala jih je tudi njihova mati nemalokrat, zato naj stoji tudi na njihovem grobu križ, da bomo znali: tukaj leži kristijan.

Anglija: Vestminsterski nadškof msgr. Griffin je obiskal Nemčijo, ki jo imajo zasedeno Anglo-Amerikanci. Sedaj se je vrnil in je o svojem obisku podal zanimivo poročilo v pastirskem listu. Po njegovih izjavah je stanje v Nemčiji

slovesu so darovali svojemu največjemu dobrotniku sv. očetu 5.000 lir za otroke v misijonih, ki so še ubožnejši od njih.

Italija: V Italiji so dali odredbe, da se na grobove padlih partizanov ne smejo staviti križi, če tega izrecno ne zaprosi družina padlega borca. Sedaj se je ženska katoliška akcija ponudila, da bo sama zbirala prošnje pri družinah in jim pomagala, da oskrbe za svoje drage padle ta najlepši okras krščanskih grobov. Do sedaj so prejeli že veliko število teh prošenj.

Ob tej priliki si dovolimo tudi mi majhno opombo. Na goriškem pokopališču je tudi zakopanih več takih borcev, ki so padli kot talci, ali pa so bili ustreljeni. Letos za dan

OKNO V SVET

Jugoslavija. V nedeljo 11. novembra so se vršile tam splošne volitve. Listi poročajo, da se jih je udeležilo povprečno 90% volilnih upravičencev, zlasti žensk, ki so bile prvič na volitvah. Po veliki večini je ljudstvo glasovalo za edino listo Ljudske fronte, ki bo torej vodila to državo. Bog daj, da bi tam poravnali tudi spore s katoliško cerkvijo!

Italija. Prve dni novembra so bila objavljena določila premirja med Zavezniki in Italijo iz septembra 1943. Italijanska diplomacija se seveda na vse načine trudi, da bi kolikor mogoče več tega nazaj pridobila, kar ji je njena potolčena armada zgubila. Meje nove Italije še niso nikjer določene.

Zato tudi ne spijo oni, ki imajo urediti meje z Italijo. V Belgradu je tajnik ministrskega predsedstva Mitar Bakić povedal pri konferenci časnikarjev 10. novembra, da je jugoslovanska vlada napravila in še dela vse, kar je v njeni moči, da bi bili bratje iz Istre in Julijske Benečije pridruženi svoji domovini. Katera diplomacija bo močnejša in spretnjša, bomo nazadnje videli in mi celo na lastni koži občutili.

Prva dva vlaka italijanskih vojakov, ki so bili ruski ujetniki, sta preko Nemčije čez Brenner dospela v Italijo. Bili so pa med njimi le navadni vojaki in kakih 100 podoficirjev, a noben častnik. Večina teh

izpuščenih jetnikov je sestavljena iz bolnikov.

Zavezniški polkovnik Alfred Bowman, guverner v Trstu, gre na dopust v Ameriko, da obiše svojo družino. Pri konferenci za časnikarje so ga vprašali, ali je res, da bo v naših krajih dovoljeno civilnim osebam nositi pri sebi orožje za osebno varnost. Odgovoril je, da za sedaj ne, a s tem ni rečeno, da bi to ne bilo v bodoče dovoljeno takim, ki so izpostavljeni večjim nevarnostim. Tudi je rekel, da ni v namenu vlade zaveznikov, da bi aretirali vsakega, ki zakriči: „Živio Tito!“ ali „Viva l' Italia!“

Madžarska. Pri splošnih volitvah je tam pridobila največ glasov stranka malih posestnikov, namreč 58% za njo pridejo socialni demokrati z 22%, nato komunisti s 14%. Volitve so se vršile mirno. Načelnik nove vlade je postal Zoltan Tildy, kalvinski (protestantovski) pastor.

Nemčija. Te dni se bo začela sodna obravnava proti glavnim Hitlerjevimi pomočnikom v Nemčiji. Zanimanje za njo je veliko. Samo iz Združenih držav pride 90 časnikarskih poročevalcev, iz Anglije 40 in tudi vse druge evropske države pošljejo tja svoje poročevalce. Sodniki so iz vseh 4 zmagovitih držav. - V Nemčiji podirajo zavezniki z minami tovarne za orožje in municijo.

porazno: lakota in splošna pobitost morita vse. Pozval je Angleže, naj pošle orožje in živeža v Nemčijo. O prevzgoji Nemcev pa je izrazil mnenje, da se bo moglo izvršiti edinole počasi z vzgojo mladine na trdnem verskem temelju.

Boston (Amerika): Največja verska manifestacija, kar jih pomni bostonska nadškofija, se je vršila pred kratkim v mestu, ko se je zbralo 45.000 fantov, da opravijo sveto uro.

Avstrija: Salzburški nadškof je šel v Ženevo, da v Švici poprosi pomoči za Avstrijo, kjer trpe hudo pomanjkanje.

Vatikan: Sv. oče je neutruđen v sprejemanju avdienc in raznih obiskov. Vsak dan prihajajo k njemu visoke osebnosti iz vsega sveta, posebno Amerikancev je med njimi mnogo. Istočasno pa sprejema

v skupnih avdiencah vojake, ki se vračajo domov iz Italije v Ameriko ali Anglijo, in druge vernike. Za vsakega ima lepo besedo, za vsakega blagoslov. Sprejel je tudi zastopnika Židov Reuban Remika, ki se mu je zahvalil za pomoč, ki so jo Judje prejemali od sv. stolice za časa naci-fašističnega preganjanja.

Mons. Kerec, slovenski misijonski škof, ki se nahaja sedaj v Rimu, bi se rad vrnil domov na Kitajsko. Z njim bi rada šla tudi dva slovenska misijonarja, toda imata premalo denarja. Saj bi ju sama vožnja stala okrog sto ti-oč lir vsakega. Zato se je mons. Kerec obrnil na primorske rojake, če bi mogel dobiti kako pomoč za ta dva misijonarja.

Kdor v svoji velikodušnosti hoče kaj prispevati, naj se obrne do svojega dušnega pastirja ali na urednika našega lista v stolnem župnišču v Gorici

Poljska sporoča, da je v pretekli vojni okoli 5 milijonov Poljakov zgubilo življenje.

Bolgarija se pripravlja na splošne volitve. V ta namen se je vrnil iz Rusije znani komunistični voditelj Jurij Dimitrov. On zatrjuje, da se komunisti nikdar ne mislijo polastiti vlade v Bolgariji, ker da so pretežke naloge, ki čakajo rešitve v državi, da bi jih mogla zmagati ena sama stranka brez sodelovanja vseh demokratično čutečih državljanov.

Predsednik g. Truman je poslal v Bolgarijo svojega posebnega opazovalca Mark Ethridge-a, ki se je dolgo razgovarjal z Dimitrovim in ima namen govoriti tudi z vlado v Moskvi še pred bolgarskimi volitvami, ki bodo 18. novembra. Danes je prišla novica, da je Ethridge došel že v Moskvo.

Združene države Ameriške. Sestali so se tam gg. predsednik Truman, angleški ministrski predsednik Atlee in kanadski ministrski predsednik Mackenzie King, da bi razpravljali pereče vprašanje o skrivnosti atomske bombe. Atlee želi splošen mednarodni sporazum kot pogoj za razkritje te skrivnosti in zato naj Sovjetska zveza pojasni svoje stališče glede mednarodnih vprašanj, naj pokaže svoje zahteve in naj igra odkrito igro v mednarodnem političnem življenju pri ustvarjalnem delu za svetovni mir brez skritih namenov.

Kitajska. V severni Kitajski ob mogočnem Kitajskem zidu se bijeta narodna in komunistična armada. Začeli sta tudi rabiti že težke topove. V Čungkingu pa se nadaljuje pogajanja med osrednjo vlado in voditelji kitajskih komunistov.

Nizozemska Indija. Oboroženi upor nacionalistov proti zopetni upostavi nizozemskih oblasti traja dalje. Ko je prvi okupator Japonec pregnan in premagan, bi radi dosegli uporniki samoupravo.

Francija. Nova francoska zbornica je izvolila za predsednika nove francoske vlade zopet generala De Gaulle.

Tunizija. 1.200 italijanskih družin, ki so pred vojno in med njo bile goreče podpornice fašizma, bo izginilo iz Tunizije.

Avstrija. Dr. Karol Renner, načelnik vlade v Avstriji, je prosil zaveznike, da bi okupacijske čete kolikor mogoče kmalu zapustile Avstrijo. Splošne volitve bodo tam 25. novembra.

Japonska. Začele se bodo v kratkem sodne razprave proti raznim

Čigava je Gorica?

V nedeljo 4. novembra smo v Gorici zopet slišali neko staro pesem, ki je zadnja leta potihnila. Gre za govor, ki ga je g. Allatere iz Vidma imel ob porušenem spomeniku padlih Goričanov v Gorici. Zopet je ta gospod prišel na dan z že znanimi dokazi o Italijanstvu Gorice, zopet se je skliceval na šest sto tisoč mrtvih iz prve svetovne vojne, ki jih je Italija žrtvovala za „osvoboditev“ teh krajev. Vsem Italijanom se zdi, da so si za ceno teh svojih sinov kupili pravico do Gorice in Trsta, tako da sedaj nihče o njihovi pripadnosti ne more niti več razpravljati: Trst in Gorica sta po njih mnenju za vekomaj italijanska. Drugi dokaz so znani Dantejevi verzi o „Opatiji ob Kvarnerskem morju, ki Italijo zapira in njene meje moči.“ To se pravi, da gajajo do Kvarnera naravne meje Italije in da zato morajo do tja segati tudi njene politične meje.

To sta dva dokaza, ki se nanju sklicujejo vsi Italijani, ko dokazujejo italijanstvo Julijske Krajine. Tako je govorila fašistična Italija, tako govori in je govorila demokratska Italija.

Torej, kaj se vam zdi, ali je Gorica italijanska?

Vsa čast in vse spoštovanje tistim vojakom, ki so se žrtvovali v prvi svetovni vojni in dali svoje življenje, toda s tem nihče ne more trditi, da so Italiji pridobili pravico do krajev, ki niso njeni. Kri vojakov ni plačilo za odkup tujih dežel. V tem slučaju bi lahko zahtevali tudi Albanijo in Ahesinijo, saj so za ti dve deželi prav tako žrtvovali precej krvi svojih vojakov.

Gorica je v naravnih mejah Italije, tostran Alp, ki so „od Boga postavljeni mej-

niki italijanskega polotoka.“ Zato mora biti Italijanska. Dejstva, da je Gorica z vsem svojim zaledjem tostran Alp, nihče ne more osporavati. Toda zaradi tega dejstva nimajo Italijani večje pravice do nje, kakor imajo Španci do Lizbone na Portugalskem, ki je tudi v naravnih mejah španskega polotoka. Če velja ta kriterij, potem imajo Francozi pravico do vseh dežel, ki so ob levem bregu Rena, naravne francoske meje; Irca do severne Irske; Bolgari do Tračije in Carigrada itd. Danes naravne meje tudi nimajo več važnosti, ki so jo imele včasih. Japonske ni mogla obvarovati naravna meja, ki ji pravijo Tih ocean. Tako tudi nobena druga država ne more več računati, da jo bodo varovale njene naravne meje. Zato je nesmiselno, če Italija zahteva Gorico in Trst, ker sta tostran Alp.

Tretji razlog, ki ga navajajo za italijanstvo Gorice, je trditev, da je prebivalstvo Gorice italijansko. Da so bili prebivalci Gorice zadnjih 25 let italijanski državljani, to je resnica. Da se čutijo Italijane, ker morda tudi govore italijanski, to je pa drugo vprašanje. Predvsem kar se narodne zavesti tiče, ni majhno število takih prebivalcev, ki se držijo tistega, ki jih bolj je plača. „Ibi patria, ubi bene“. Domovina tam, kjer se dobro imam. O drugih Italijanskih državljanih pa pomislimo samo, odkod neki so prišli. V neki goriški mestni župniji so delali ljudsko štetje za cerkveno uporabo. Ob zaključku je župnik, ki ni Slovenec, rekel: „Da je južnjakov veliko, sem vedel; da jih je toliko, si pa nisem predstavljal.“ Petindvajset let je Gorica veljala za kolonizacijsko področje, od koder so sistematično odganjali domačine in naseljevali tujce, predvsem južnjake. Tudi London bi v 25 letih postal italijanski, če bi se tam tako ravnalo, kakor se je v Gorici. Ako bi bili pustili Mussolinija 25 let v Addis Abebi, pa bi bili imeli novo italijansko mesto.

Ako gledamo torej na italijanstvo prebivalcev, moramo gledati na domačine. Če samo te vzamemo v poštev, ne vem, kje bi bila večina. Prav gotovo pa bi razlika ne bila prav velika, če štejemo celotno prebivalstvo občine Gorica.

Čigava je torej Gorica? Gorica je slovenska in italijanska, če gledamo na jezik njenih prebivalcev in na njih narodno zavest. Če pa gledamo, kam Gorica spada, komu služi, od koga živi, potem pa postane očitno, da spada predvsem k svojemu zaledju, ki je slovensko. Zemljepisno je Gorica naravno središče Krasa, Vipavske doline, Trnovske in Banjske planote, Soške doline in goriških Brd. Vsa ta ozemlja položena okrog Goriškega mesta v krogu, imajo svoje naravno središče v Gorici. Le eno okno ima Gorica odprto na jugozapad v Italijo: preko loč-

niškega mostu. Gorica in slovenska primorska dežela tvorita eno samo geopolitično in gospodarsko enoto, ki žal ni obenem tudi narodna enota samo zato, ker se je v prejšnjih stoletjih vsled nezavednosti Slovencev naravno, v zadnjih desetletjih pa nasilno vršilo raznarodovanje Slovencev v Gorici. Zato je jasno, da Gorica spada k svojemu zaledju, ki je kompaktno slovensko. Kdor bi hotel trgati goriško mesto od njegovega zaledja, bi naredil slabo uslugo ne samo Slovincem, temveč tudi Italijanom, ker bi obsodil Gorico na počasno hiranje. Pa tudi narodno lahko štejemo Gorico za slovensko, čeprav prebivalci njenega središča le bolj „alla goriziana“ govore, ker so pristni Goričani v veliki večini slovenskega izvora, kakor pričajo krstne bukve in priimki.

Pojasnila glede denarja

V ozemlju zasedenem po zavezniških četah imajo veljavo italijanski denar in anglo-ameriške lire. Te zadnje nimajo veljave v ozemlju Julijske Krajine, ki je zasedeno od jugoslovanskih čet. Vsak iznos anglo-ameriških lir v Švico, Jugoslavijo in del Julijske Krajine pod jugoslovansko kontrolo je prepovedan pod kaznijo.

Tuji denar, kot dolarji, šterline itd., kakor tudi lire, ki jih je izdala jugoslovanska okupacijska oblast za Julijsko Krajino (Zona B) nimajo veljave v Italiji in tudi ne v delu Julijske Krajine pod zavezniško oblastjo. Kogar bodo našle oblasti, da ima ta denar, mu ga bodo odvzele in ga kaznovali.

Pogreb vrlega moža

V nedeljo 4. novembra smo v Orehovljah pokopali Franca Žigona. Pripejli so njegove telesne ostanke z Otlice, kjer je bil pri vojnih operacijah ubit od Nemcev 27. IX. 1943. Svojo žalujočo družino je zapustil v najlepši dobi 46 let. Z njim je zgubila družina zgledega krščanskega moža in očeta. Veliko je pa zgubila z njim vsa vas. Zgubila je modrega svetovaleca in dobrotnika, ki je vsakomur rad pomagal s svetom in gmotno pomočjo. Zgubila je organizatorja, ki je ustanovil in spretno vodil izobraževalno društvo ter bil krepka opora tudi posojilnici v Biljah. Zgubila je dobrega pevca in nekakega očeta pevskega zbora, ki je pevke in pevce lepo svaril in učil in znal ugladiti vsak spor, ki je kdaj med njimi nastal. Francila, tako smo mu pravili po domače, ne bo mogoče nadomestiti. Zlasti v sedanjih dobi zmede in ljudske podivjanosti bi zelo potrebovali takega moža, ki bi z zgledom in veljavno besedo znal obnoviti ljubezen in pravo vzajemnost med nami. Spričo tako težke izgube ni prav nič čudnega, da je bil njegov pogreb zares veličasten in da so vsi vaščani po srčnem nagibu počastili vrlega moža in iskreno pomolili za svojega prijatelja in dobrotnika.

Potrti družini želimo božje tolažbe in pomoči, njemu pa še enkrat večni mir in plačilo za vse dobro, ki ga je storil med nami.

generalom, vojnim zločincem, pred ameriški sodniki.

Madžurija. Ruske čete zapuščajo Madžurijo v smeri proti Vladivostoku; v Mongoliji pa se bijejo na fronti dolgi 160 km hudi boji med samimi Kitajci.

Palestina je tudi trd oreh za Zaveznike. Židje zahtevajo prosto naseljevanje v tej sveti deželi. Arabci pa se temu upirajo, kar se da. Vsi pa hočejo, naj bi jim Zavezniki pomagali.

Trst. Iz Baltimora v severni Ameriki je srečno priplula do pred Trsta lada „William Hums“, vozeč 7000 ton žita v naše kraje. 10 km pred vhomod v luko je zadela na mino in se potopila z vsem tovorom. Moštvo se je rešilo v čolnih. Škoda je za žito in za ladjo, ki je med vso vojno plula po vseh močih morjih in ostala nepoškodovana.

Za vojne žrtve

Svetovna vojna, ki se je pravkar končala, je sejala na široko grozote in smrt, tako da je težko prizadela družine, pa tudi cela mesta in narode.

Človečanska in krščanska vzajemnost nas sili, naj nikar ne zabimo naših pokojnih, pač pa naj veliko molimo, da bi pospešili njihovim dušam vhod v srečna nebesa.

Kot sinovi Katoliške Cerkve, ki je vesoljna mati, hočemo v bratsko krščanskem objemu vseh duš moliti prav za vse, ne glede na njihovo pozemeljsko domovino, na njihove nazore in težnje.

V ta namen se bo vršil v petek dne 23. novembra 1945 ob 9. uri v svetišču presv. Srca Jezusovega, ki je svetišče vseh padlih, slovesen žalni obred s pontifikalno sv. mašo.

K temu verskemu obredu vabimo v duhu krščanske vzajemnosti vse oblasti, duhovščino, redovniške družine, zavode, vso katoliško Akcijo, predstavnike vojske, šole vseh vrst, mestne ustanove, vse vernike.

Dobri Bog naj podeli dušam naših rajnih večni mir in pokoj, vsem onim pa, ki jih objokujejo, vdanost in uteho.

Z vsem srcem blagoslavljam vse.

KAROL, nadškof

Gorica, 8. novembra 1945.

DAROVI ZA LIST

Dekle s hribov: 250.— lir; N. N. R. 350.— lir; N. N. B. 555.— lir; N. N. C. 500.— lir; N. N. Š. 200.— lir; svobodoljubna s hribov 100.— lir; I. M. 100.— lir; razni 58.— lir. — — — Bog plačaj!

Red in mir v deželo!

Z dežele prihajajo vedno bolj pogostoma pritožbe, da neznani zlikovci ropajo, odvajajo živino in ogrožajo celo telesno varnost poštenih ljudi. Ali ni dolžnost oblasti, ki so poklicane, da skrbijo za mir in varnost v deželi, da malo bolj vestno ščitijo življenje in imetje našega poštenega ljudstva, ki si po pravici že želi malo bolj človeka vrednega življenja? Prva svoboda, ki jo sme vsakdo zahtevati, je ta, da sme v okviru božjih in človeških zakonov svobodno razpolagati s svojim življenjem in imetjem. — Pa ne le oblasti, ampak vsi pravi slovenski ljudje naj zastavijo vse svoje sile v to, da se končno vzpostavijo red, mir in varnost v deželi. Vsako nasilje, pa naj ga izvrši kdor koli, bi moralo javno ožigosati tudi vse časopisje, da ne bo mogel nihče imeti vtisa, kakor da so kake ljudske skupine izven vsakega zakona in nad njim.

DOPISI

Brje pri Rihemberku.

Dne 22. okt. je umrl pri nas posestnik Franc Rustja, po domače Žerjalov. Dosegel je 53. leto starosti in je bil večkrat previden. Zapušča ženo in šest nedoraslih otrok. Bil je značajan katoličan, ki ni nikdar prikriževal svojega krščanskega prepričanja. Vse, kar je v deželi katoliško in služi božji časti ter dušni in telesni blaginji našega ljudstva, je z veseljem pozdravljal. Tako ga je močno razveselil tudi Slovenski Primorec, ki je že v prvi številki povedal, kako plemenite cilje si je postavil. Čeprav težko bolan, je vsako številko prečital od prve do zadnje črke.

V bolezni je bil zelo potrpežljiv in vdan v voljo božjo. Poslovil se je od nas trdno uverjen, da ga čaka onstran groba boljše življenje.

Naj mirno počiva v Bogu!

Gorica. V nedeljo 4. t. m. je praznoval naš prezvišeni g. knezonadškof svoj god. Na predvečer so mu v nadškofijskem dvorcu izročili voščila mestni duhovniki in redovniki. Eden izmed članov stolnega kapitlja je v voščilnem nagovoru poleg voščil podčrtal odločnost katoliških škofov v zadnjih časih.

Za zgled je navedel katoliški episkopat v Mehiki, v Španiji in v Jugoslaviji. G. knezonadškof je v zahvalnih besedah priporočil edinost med duhovniki in s cerkvijo proti zlu današnjih dni. Na praznik sam je Prezvišeni imel pontifikalno sv.

Železniški urnik

TRST - VIDEM

Od ponedeljka 5. t. m. je znova v prometu železniška proga Trst-Videm, ki je bila močno poškodovana zaradi bombardiranja. Urnik je sledeči:

ODHODI IZ TRSTA: ob 5.30; prihod v Gorico ob 6.33; odhod iz Gorice ob 6.39; prihod v Videm ob 7.25. - Odhod ob 13.30; prihod v Gorico ob 15; odhod iz Gorice ob 15.04; prihod v Videm ob 15.55. - Odhod ob 16.40; prihod v Gorico ob 18.21; odhod iz Gorice ob 18.33; prihod v Videm ob 19.25.

ODHODI IZ VIDMA: ob 5.50; prihod v Gorico ob 6.38; odhod iz Gorice ob 6.46; prihod v Trst ob 8.11. - Odhod ob 13.06; prihod v Gorico ob 13.58; odhod iz Gorice ob 14.02; prihod v Trst ob 15.29. - Odhod ob 17.15; prihod v Gorico ob 18.04; odhod iz Gorice ob 18.10; prihod v Trst ob 19.32.

NB. Urnik izreži in ga shrani v listnico!

mašo in večernice v semeniški cerkvi, posvečeni njegovemu patronu sv. Karlu, ki so jo bogoslovci prav okusno okrasili.

Ajdovščina. Ponoči pred praznikom vernih duš so neznani ljudje na našem pokopališču oskrbnili grobove pokopanih nemških vojakov. Razbili so cementne okvire in napise na grobovih. Ljudje se zgražajo in obsojajo tako početje, ki mora izhajati le od skrajno pokvarjenih oseb. Slovenski narod je bil zmeraj omikan in civiliziran narod in taki hočemo tudi ostati. Zato prosimo pristojno oblast, naj poskrbi, da se slične stvari ne bodo več dogajale, ker so nam v sramoto.

OBVESTILA

Mestni odbor za popravilo poškodovanih hiš v Gorici

Mestni odbor za popravilo hiš, ki so bile poškodovane v vojni, sporoča, da je po novih odredbah zavezniške vojaške uprave lastnikom omenjenih hiš dana možnost, da zaprosijo, naj jim hiše popravi urad „Genio Civile“ sam potom zasebnih podjetij, ki jih bo za to najel. V takem primeru lastniki ne prevzamejo nobene obveznosti ne za sedaj ne za v bodoče, ne osebno in ne v breme popravljene nepremičnine.

Če pa lastniki želijo sami skrbeti za popravilo hiše in dati nalog podjetju, ki si ga sami izberejo, smejo zapositi za podporo v znesku 50% vseh stroškov, a ne več kot 150.000 lir za vsako posamezno stanovanje.

Za ostali del stroškov smejo prizadeti zapositi za posebno državno posojilo, z obveznostjo plačevanja 5% obresti in povrnitve v obrokih tekom 30 let, ter z knjižbo.

Prošnje je treba vložiti potom mestnega odbora za popravilo hiš, ki ima svoj sedež pri mestnem tehničnem uradu na Travniku.

Gorica, dne 9. novembra 1945.

Predsednik

Dr. Anton Grusovin

Ker je v Gorici še vse polno ljudi brez stanovanja ali pa stanujejo po kletih in podstrešjih, kjer bo po zimi nevzdržno, mestno županstvo naproša vse dobrosrčne ljudi, naj prijavijo stanovanjskemu uradu (Garibaldijska ul. 18) vse prostore, ki presegajo njihovo najnujnejšo potrebo. Če ne bo odziva na povabilo, se bo pričelo z rekvizicijami.

Odgovorni urednik msgr. ALOJZIJ NOVAK
Tiskano z dovoljenjem A. I. S.